

R E G É L Ő.

PESTEN Vasárnap November 3^{kán} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csütörtökön. Fél-
évi díjja helyben 3 ft 12 xr borítéktalanul; postán 4 ft pengőben. Buda-
pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt borítéktalanul 1 ft 36 xr-jával.

A' folyóírásnak egyes száma 24 xr; egyes kép 12 xr. p. p.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

E s z t i k e. (Végzet.)

Most Esztike kezdé a' szót: „S kegyedet bátyám, Szeremy ur, vőlegényemmé választani jónak látta? Valóban meg kell vallanom, hogy nem lehet háladatosnak nem lennem atyai gondoskodásáért. —

Uram lsten! gondolá Pali, bizony még ő tesz szerelem-vallást.

„De — engedjen-meg nyíltságomért édes hugoeskám“ —

„De — ne vegye rosz neven kedves bácsikám“ —

„Én szeretem, mint lelkemet“

„Én tisztetem, mint egy igen nemes férjfit“

„De — már nem szabad szívem —

„De — már másnak van jusa szerelmemre“ — mondák egyszerre. Kisült tehát a' titok, 's Esztike csak még se állhatá-meg, hogy egy kevéssé ne boszorkodjék a' másként várt vallomáson. De így egyszerre megszabadítván egymást a' költsönös félelemtől, melly kebleiket nyomta, most már a' legtisztább, legőszintébb bizodalommal közölte mindenik a' másikkal szerelmét, mellyel szive elfoglalva volt.

„Én Bérczy septemvirnél voltam juraterián — vallá Pali — 's Csomborgi Nelli a' septemvirné távulka rokona, kit a' háznál tartanak, kötözte-le rózsá-lánczokkal szivemet, az eddig lepkeként száldallót. Ah! mi nehéz szívvél utaztam haza. Ha Esztike engem szerethetne, gondolám, 's én kénytelen lennék őt boldogtalanná tenni! —

Esztike nem is érezte az udvaritlanságot, melly Palinak utolsó szavaiban feküdt, 's legélénkebb örömmel kérdezte: „Csomborgi Nelli? tán csak Dinim huga, kit ő olly sokszor emleget. Ah be kellemes egy keverék ez.“ — E' szavai után megölelte a' szeretetre méltó, most már nem

vőlegényt, hanem bácsikát, 's Pali meg nem álhatá, hogy ingerlő hugoeskájának rózsá-ajkára egy vig csókot ne illesszen.

5.

A' csók czuppant; a' holdvilág teljes fényben hinté sugarit a' szives jelenésre, 's egy alak tűnt elő a' rózsabokrok megül. — „Az Istenért, hol jár most itt kegyed?“ — monda csudálkozva Esztike, ki azon alakban Csomborgit ismerte-meg, 's e' szavaival még inkább nevelé a' féltékeny kínjait. — A' szegény Dini szemrehányásokat készült tenni, de imá-dottja körében elhaltak ajkain a' szavak, 's hűledezve és töredezett hangon felelt, hogy még vacsora előtt egyet sétálni akart. Esztike nevetett, mert éjfél már közel volt, Szeremy Pali pedig kétkedve nézett Esztire, mintha azt akarná kérdeni, ha nincs-e baj a' váratlan vendég agyában?

De véget vetett a' kellemetlen helyzetnek Esztike, ki karon fogván a' szép bús ifiat, lelkes élénkséggel vezette őt Pali elejébe: „Csomborgi ur, 's szabad legyen a' hold fényénél megvallanom, szivem választottja“ monda azt bemutatva, 's ismét Palit ismerteté-meg Dinivel, mint kedves hugának Nellinek imádóját. — „Az ő nyíltszívűsége sok jövő kellemetlenségek alól mentett-fel minket“ — monda tovább.

Most kezdett szegény Dini keble megnyugodni, de csak lassanként csillapithatta-le a' hullámokat, mellyek fellázadt indulatit hányták 's vetették. — „Ő milly kinok dúlták szerető szivemet édes Esztim! — monda őszinte vallást téve betegségéről — a' csók a' csók.“ —

„Rokoni szeretet 's mindnyájunk boldogságát eszközölő frigynek pecsétje volt — felele Esztike — de nem árt, hogy egy kicsit kiszenvedett kegyed féltékenységeért, mellynek, reménylem, ezen tul nem ad szívében helyet.“

A' két ifiú mind inkább szives lett egymás iránt, 's minél tovább láták egymást, nagy örömekre annál inkább kezdék hinni, hogy ez nem első izben történik. — „Nem volt kegyed egy izben Pesten W. kávéházában, 's nem intett-meg egy rossz utra tévedt ifiat, hogy őrizze magát a' hamis játékosoktól, kik hálójokba kerítették a' könnyen ingerelhetőt? Ó most villan eszembe, te voltál védangyalom, mert érzésem nem enged téged másként nevezni. Eleget kerestelek, de te eltűntél, 's nem láttatád

többé magadat. Ezen érdemet csak azon hű boldogító szerelem fizetheti - meg, mellyel igyekezni fogok Nelli hugod életét égi lakká varázsolni.“ —

„S mit csinál az én Nellim?“

„Él — és engemet szeret.“

Néma boldog ölelkezés vetett véget a' jelenésnek, mellynél szebbet aligha látott a' hold.

6.

Másnap reggel Szeremy ur kezén fogá Pali fiját, kit felfeltette szeretett. Ő jó, de önfejű ur volt, ki örömet parancsolt, 's igazgatott, de magának parancsolni nem örömet hagyott, és semmit se szenvedett nehezebben, mintha kedves tervei, mellyeket agyában hosszasan koholt és táplált, dugába dültek. — Minden kedves tervei közt legkedvesebb volt Pali fiját és nevendékét, a' szép és gazdag Esztit egy párrá tenni; egy párrá, gondolá atyai büszke örömeiben, mellyre egész környék irigyen nézzen. — Óriási ércz-akadályt kellett meggyőzni a' szerelmeseknek a' jó de szigorú és önfejű atya akaratjában.

„Édes fiam!“ kezdé innepélyesen, 's a' füst vastagabban ereszkedett, és fekete bárson házi sapkája jobbról bal felé mozdult. —

„Édes jó apám.“ monda Pali egész ifiú érzéssel.

„A' mit már levelemben bővebben kifejtettem, 's lelkedre kötöttem, azt most élő szóval ismétlem“ —

„Fiúi szívvvel fogadom akaratját édes apám — felelt Pali — de egy nagy akadály“ —

„Micsoda akadály?“ kérdé az öreg felfortyanva, 's a' bárson sapka balfüléről ismét a' jobbra repült.

„Esztit engem nem szeret.“

„Neki téged szeretni kell“ monda az öreg nyomós hangon, mi ellen első pillantatban Pali semmi kifogást se tudott tenni.

„A' szív ellen senki se harcolhat édes apám!“

„A' szív gyakran eltéved — monda szelidebben az öreg — 's azt a' fejnek kell igazgatni.“

„Hja! édes apám a' szív előbb üti a' bakot, 's a' fej segedelme késő. De a' szív nem is hibázhat; csak úgy hibázhat, ha cselekedetjeit emberi arithmetica törvényeire illesztik, a' kik érzést és szerelmet akarnak pénzen adni 's venni; — de az égneek egészen más arithmeticája van.“

Már ez a' leczke igen kemény volt az öregnek, 's szegény bárson sapkának nem volt egy pillantatnyi nyugta, olly gyorsan repült balról jobbra, és jobbról balra. „En őt gyámatyai hatalmammal fogom kénszeríteni“ —

„Kénszerítésnek nincs alá vetve; — ő kedves apámnak csak nevendéke, még pedig gazdag nevendéke, kinek függetlenségét megerősíti széles értéke“ —

Az öreg alább hagyott hevéből, 's csak fejét rázta, mellybe nem férhetett, hogy Paliját Eszti nem tudta szeretni. „Mi ferde izlése van ennek a' leánynak!“ mormogá magában.

7.

Szeremy urat előfogta időszaki köszvénye, 's fájdalmi közt felejtette kedves terveit. Azonban a' nyájas Esztikének gondos szeretete 's ápoló puha karjai csak hamar enyhítettek az öregnek baját, ki most hálásan csókolta-meg nevendéke homlokát, 's könnyen tudá megbocsátni tegnapi akaratosságát. — A' beszéd Pestre fordították, 's Pali bemutatta édes apjának ügyészi diplomáját, mellyből az öreg ur atyai kéjjel olvasta a' praeclarumot. Örömkönnnyek ragyogtak szemeiben; legnyájasabban ölelte-meg Pali fiját. „Most vagy soha se!“ gondolá ez, 's élni kívánván az atyai ellágyulás kedvező pillanatával, kimélve adta elő Nelli iránti érzelmét; Esztike pedig olly szép kérő szemeket vetett az öregre, millyeknek lehetetlen volt valamit megtagadni.

Az öreg meghökkent, 's még pipáját is letette.

Pali lelkesülve kezdte leírni Nellit, a' szép Nellit, kinek dicséretében a' legsilányabb képző erő is termékennyé lenne. — „Ő ne legyen ellene szerencsénknek édes jó apám! Csomborgi Nelli az enyim, Eszti Nellim bátyjáié; hord-e a' föld boldogabb párokat, mint mi leszünk, 's lesz-e a' nap alatt boldogabb atya, kit gyermekei hivebben és tisztábban szeressenek?“

Már erre semmit se tudott az ellágyult öreg szóllani, hanem könnyezve, de megindulását elfedezni akarva a' Csomborgi ház vizsgálatába ereszkedett, „Hm — régi familia az igaz! hm — még Béla alatt nyertek donatiót. — No, no — de még is e' csak szörnyűség, engem meg se kérdezni. De szegények ugy-e?“

„Miért vagyunk mi gazdagok, édes apám?“

„No — no, a' szépség idővel lekopik, mint hintóról a' máz, 's akkor a' hidegebben itélő lélek csak a' kényelmességre néz.“

„Jó is ő édes apám! jó mint az angyal.“

„No Isten neki! monda az öreg magára boszankodva, hogy olly könnyen engedett, mutasd-be mátkádat, 's Eszti is völegényét, ha kedvemre lesznek, vegyétek áldásomat.“

Pali hálásan csókolta édes atyja kezeit, 's vigan pattant ki a' szobából.

8.

Csomborgi Nelli elérkezett édes anyja látogatására a' szeptemvirnével. — Ki írja-le ezen szives gyermeki örömet?

Más nap két boldog pár állott az öreg Szeremy ur elejébe, kiknek pillantásaikból tiszta meglegedés és öröm tündöklött. — Pali bemutatta az ifjú Csomborgit atyjának, mint hű barátját, ki őt a' hamis játszók körmei közül kiragadta, 's ennek nem kellett több ajáltatás; mert Szeremy ur annyira ellensége volt a' kártyajátéknak, hogy csak azt illette kártyás névvel, kit igen meg akart gyalázni, 's csak akkor, mikor más szidalmakból kifogyott.

„Szeretitek-e igazán, lelkes állandó tüzzel egymást?“ kérdi a' boldog párokat még egyszer az öreg, 's most Esz-tike nem toppantott, nem mondott nem-et. — Alig tölt-el két bájos hét, hogy a' szerelmes férjekre legtisztább boldogság mosolygott a' felhőtlen égről 's hölgyeiknek nagy kék szemeikből.

Tóth Lőrincz.

II. ORSZÁG ISMERTETÉS.

B e z d i n. (*Végzet.*)

Fekete öltözetbe burkolt szerzetes tag jött éppen szemlélődésünk közben áldást nyerni a' közöttünk sziveskedő apát urtól azon délutáni szertartáshoz, melyet legitt kezdének, — alkalomul vala ez meghívattatásunkra az udvarban levő szentegyházba. Lemenénk az ajtatoskodók közé, 's csudáltuk a' kis templomnak gazdag ékességeit; két felől padok láthatók, a' hátulsó fél templomban pedig diszes helye áll az isteni szolgálat-tételnek, melyet a' toronynak majd fő fokáig nyuló nagy kifestett kerektség, számtalan függő aranyos képek, 's egyéb drágaságok tesznek

delivé; e' helyen ültek az egymást kerekbe követett szent atyák, ajtatoskodva hitők ágozatival. A' templom fala gothus izlésre vagyon építve; tornyai bádoggal fedve, aranyozott kerekiséget emelve négy magos oszlopokon az egeknek kékségébe. — Innen a' kertbe menénk, melly nagy kiterjedésében angoly izlést képez; a' sok törpe, és magosb fák édessé tették az ezer szagú virágok között sétálásunkat, mellyet innen az erdőségbe irányzottunk az Aranya viz ágáig.

„E' vidéken — úgy mond egyik uti barátom — ismerem három leány-testvért, kiknek ketteje éppen egy innen estveli szürkületkor az Aranya ágában csónikázván evedzés közben énekelték ártatlanságuknak kedvencz dalját, 's az alatt beljebb ballagtak a' zöldes viz csendes hátán, — 's ah! — midőn szép hangjaikat vetélkedésre bocsájták, — midőn szelidségöknek legszebb andalodásában az istenség angyalaihoz hasonlókká váltak, a' csóniknak egy szerencsétlen biczenése mind kettejeket a' viz özönébe sujtván utolsó lehelésöket a' mostoha viz elfojtá, 's csak elhülten kifogott tetemeik lettek tárgyai vigasztalhatlan szülőjök kesergő pillantatjainak, — kiknek fájdalmaít a' harmadik szép leány-testvérnek kevés idő utánni hirtelen halála enyészhetlenné tette.“

Sajnálkozásunkat félbe szakasztá egy terebélyes aggtölgy alatt mulató társaság, melly ajtatosságát elvégezvén kedvtölten mulatá magát, 's kedvünkért mintegy nevedezni látszott vidámsága; — most muzsika, majd éneklés, és táncz lett felváltva mulatságának tárgya, és szinte kísérrőnk volt a' romantos vidéken a' vig embereknek hangjok egészen a' klastrom hátuljáig, hol ez előtt a' Maros folyt, 's most csak egy száraz ér mutatja, milly hivatlenül hagyá el előbb ágyát azon folyó viz ama torkolatnál, honnan ki-gyódzását a' klastromig bocsátá.

„Malmaink — ugymond az apát — ez előtt a' klastrom ablakai alatt csörgöttek, most a' természet tőlünk távulabbra vitte, — a' halas tó im előttünk nyugszik, 's nyolcz-száz hold erdő fog körül; — Munara nevű falu sajátja szerzetünknek; — ezeknek jövedelmiből élnek a' tágas magányban kivülem még nyolcz egyházi tagok, kik a' szent hit, és páratlanság zászlója alá esküvének.

Szívünkbe rejtve a' táj képét, az apát ur áldásától
kisérvé nyugottan hagyók-el a' látottakat, boldogoknak
tartván a' magányba rejtődzöttéket; — de még boldogabbnak
ön helyzetetésünket, melly minket a' nyiltabb világban
lakó rokonok, és szíves barátok karjai közé olly édesen
csalt vissza.

Imrey.

III. JELES MONDÁS.

Ki a' nemes?

Nem kép, mellyet atyád iratott, vagy üködrül alászállt,
Mellynek most faladon leggondosb őrjei pókok;
Nem hiu festékkal czifrázott irhacsinálmány
Tesz tehet is nemesé: — a' benned lételes érdem,
Mellyet örökségül nem hagyhat senki halála.

Pázmándi Horvát Endre.

IV. KÖLTÉS Z E T.

Az áldozó anya. *(Végzet.)*

Mint a' pokolnak bömbölő szele
A' gyenge szikrát Etnalángra gyújtja,
Igy lángra gyúl az asszony, 's szinte fojtja
A' vad tűz-ár, melly keblén felkele —
'S a' vad gonosznak szívsejtő dagálya
A' nagyra gyúlt hőst benne feltalálja.
'S nincs hát erő, melly néktek ellen álljon,
Hideg polus jégészülte vadjai?
Hijába szállnak bús fohászai
Népemnek égre, — nincs, a' hol találjon
Oltalmat és sejedre mennykövet,
Te a' pokol-fenékről jött követ!"
„Nem! nem hagyott-el még az Ég kegyelme,
Mert van szívemben asszonyhős-erő,
A' melly előtt rendül a' hadverő,
Segit honom védlelke 's szent szerelme
A' vérmezőn eldült felejtethetlen
Férjnek, 's előtte reszket a' kegyetlen.“ —
'S e' nagy szavakra tűz villan szemében,
Millyet világ csudál Lucretziába',
Tört ránt elő 's dőf reszkető fiába —
És véresen emelve azt kezében,
Ollyan tekintetet lövel reá,
Melly a' sziklát szívvé olvasztaná.
Borúl az ég, elrejtí szent fejét
A' fényadó nap, — bús setét terül-el
A' föld színén, mig könnyrezgő szemekkel
Elzengi a' hölgy hattyu-énekét,
'S a' búra indult érczhegyek nyögének
Gyász-ihletétől végső énekének.
Vad czimborájival fut a' kaján,
Rendülve a' hősné tekintetén,
Aggó szorongás ül lehelletén
'S ijedve ront-ki a' ház ajtaján,
Hol a' fiú' 's az áldozó anya
Vérét vegyíti a' gyászos tanya.

'S a' két, világi szennytől, tiszta lélek
 Mosolygva leng az égi hon felé,
 Hol háromsága egyét fellelé,
 A' férjet és atyát. Megáll ez vélek
 Az Ur előtt, 's felnézve szent képére —
 Boszút 's halált kér a' rabló' fejére.

T. Lőrincz.

V. KÜLÖNFÉLE.

Hirlapi káté. — — Tanító. Tudod-e kis fiam, mi kívántatik egy honi hirlaphoz? — Gyermekek. Papiros. — Tanító. Jól van! papiros; de hát más mi kell még? — Gyermekek. Tinta és toll. — Tanító. Jól van, tinta és toll; de hát más mi kell még? — Gyermekek. Gondolat. — Tanító. No-nó! mit mondasz? — gondolkozz csak egy kicsit — mi kell még? — Gyermekek. Olvasó — Tanító. Az is kell, de még is mi kell leges leginkább? — Gyermekek. Előfizető. — Tanító. Az kell az — előfizető, sok pontos előfizető.

Szekrényesy.

Valódi román. Aurelle, leánya egy parisi kis-kalmárnak, szép és csinos volt; ki tehet róla, hogy a' fejkötőt — a' hajadoságnak e' valódi megváltóját — reggeli és estéli imádságába mindig bele szötte? ki fogja a' 17 esztendő leánykának rossz neven venni, hogy szüntelen férj után sovárgott? Elég az hozzá Aurelle szép, csinos és érett volt, 's a' gonosz vőlegény csak nem mutatkozott. Szomorú szívvél panaszlá özvegy szomszédnéjának kinos sorsát. A' jó szívű szomszédné vigasztalá őt, 's néhány nap mulva azon örvendetes hírt hozá neki, hogy talált volna egy fiatal, igen szép, és gazdag férjfiút, ki régtől fogva halálig szerelmes a' kisasszonykába. — Aurelie magán kívül volt örömeiben, midőn az ifiú Salmon-tól levelet kapott, ki abban szerelmét vallá, de egyszersmind mondja, hogy némelly nehézségek vannak még, melyeket előbb meg kell győznie, 's azután ígéri, hogy szerelem szárnyain repülend érte, 's őt kedves feleségévé teendi. Néhány nap mulva meg is mutatá az özvegy a' szerelmes leánykának kedvesét az ablakból; szép és fiatal ember volt ez, 's igen epedve (schmachtend) tekintett darab ideig az ablak felé. De az ifiú ember csak hamar megbetegedett, 's Aureliától pénzt kér; ez entusiasmusában 50 frankból álló egész birtokát oda adá barátnéjának. — E' pénznek elveszte a' dolgot Aureliának szülője, az özvegyet pedig törvény elejébe hozta, hol azután kisült, hogy az egész szerelmi történetet az özvegy költé, Salmon ur nem is létezett, 's egy véletlenül megállott sétáló, a' nélkül hogy tudta volna, volt a' kis románnak hóse. — Az özvegy mint-hogy a' pénzt már elköltötte, 4 esztendei fogságra íteltetett: Aurelie pedig mit nyert? — Ó a' történet által hirbe jöven rövid idő mulva — ferjet 's fejkötőt kapott.

aa.

Tagrejtvény. (Charade)

Fázékony tagodat kellőn melegíti egészem;
 Elsőm fajzatnak főzéskor nő veszi hasznát.
 Bú ha epezti szived, tágítja közép tagom; hasznos
 Allatod a' végsőm, gondot kell erre viselni.

S. J. Zala gyéjből.

Előbbi rejtvény: Heves.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86 szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi urak utszája 612.